

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง คำสรรพนาม

ครูผู้สอน ครูอนุชา อินทร์ฟุ้ง

เรื่อง

คำสรรพนาม

บิงโก

คำสรรพนาม

๑. คุณ

๕. พระองค์

๙. เธอ

๒. พวกเรา

๖. ข้าพเจ้า

๑๐. อาตมา

๓. มัน

๗. โยม

๑๑. เขา

๔. ท่าน

๘. กระผม

๑๒. ดิฉัน

นักเรียนคิดว่า
คำที่เพื่อนบิงโก
มีลักษณะการใช้ของคำอย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) อธิบายความหมายของคำสรพนามได้
- ๒) บอกหน้าที่ของคำสรพนามได้
- ๓) อ่านและเขียนคำสรพนามได้
- ๔) มีมารยาทในการอ่านและการเขียน

กิจกรรม

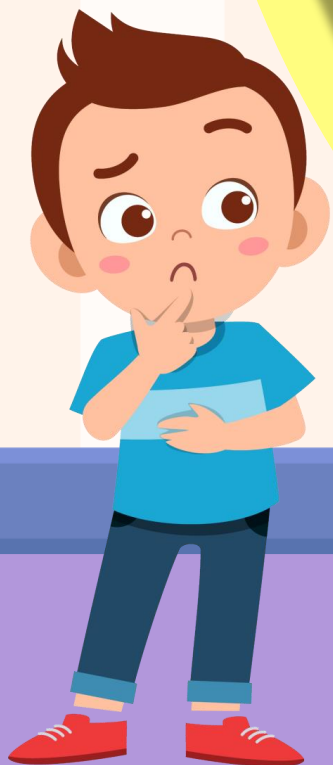
“เติมฉันทน์”

.....ขออนุญาตลาป่วยนะคะครับ

ผม

กระผม

.....ขออนุญาตลาากิจนะคะ

ฉันทัน

ดีฉันทัน

ครูกันต์.....ไม่สบาย
จึงพักรักษาตัวอยู่ที่บ้าน

ท่าน

.....ขอปรึกษาบาทนะ.....

อาตมา

โยม

รัก

.....รัก.....

ฉัน, ผม, เธอ

คุณ, เธอ, เขา

ระว่างนะ! สุนัขตัวนั้น.....ดู

มัน

ขอ.....ทรงพระเจริญ

พระองค์

นักเรียนคิดว่าคำที่นักเรียนเติมในช่องว่าง
ทำหน้าที่อย่างไรในประโยค

๑. ทำหน้าที่เป็นประธานและกรรม
๒. ทำหน้าที่แทนคำนาม
เพื่อไม่ต้องพูดชื่อคำนามนั้นซ้ำอีก

ร้องเพลง “สวัสดี”

สวัสดี สวัสดี วันนี้เรามาพบกัน
เธอและฉัน พบกันแล้วสวัสดี

คำถามจุดประกายความคิด

จากเนื้อเพลงมีคำใดบ้าง
ที่เป็นคำสรพนาม

ร้องเพลง “สวัสดี”

สวัสดี สวัสดี วันนี้เรามาพบกัน
เธอและฉัน พบกันแล้วสวัสดี

สุมาลีวันนี้ เธอ จะไปตลาดนัด
กับคุณแม่หรือเปล่า

เธอ ใช้แทน สุมาลี

คุณยายท่านชอบน้ำแดง

ท่าน ใช้แทน คุณยาย

ความหมายของ “คำสรรพนาม”

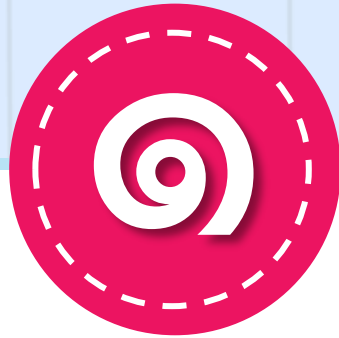
คำที่ใช้แทนคำนามที่กล่าวถึงมาแล้ว เพื่อจะได้
ไม่ต้องกล่าวคำนามนั้นซ้ำอีก เช่น คำว่า ฉัน เรา ดิฉัน
กระผม คุณ ท่าน ใต้เท้า เขา มัน เป็นต้น

บุรุษสรรพนาม

คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด
ผู้ฟัง และผู้ที่กล่าวถึง (บุคคลที่ ๓)
แบ่งได้ ๓ ชนิด ได้แก่

สรรพนามบุรุษที่

ใช้แทนผู้พูด

ตัวอย่าง ผม ฉันทิฉัน กระผม ข้าพเจ้า เรา อาตมา
ข้าพระพุทธเจ้า หม่อมฉัน เก้ากระหม่อม

ผมต้องการจดหมายฉบับนี้

เราจะไปโรงพยาบาล

สรรพนามบุรุษที่

๒

ใช้แทนผู้ฟัง

ตัวอย่าง คุณ เธอ ไ้้เท้า ท่าน ไ้้ฝ่าละอองธุลีพระบาท
ฝ่าพระบาท พระคุณเจ้า

ท่าน จะรับเครื่องดื่มอะไรดีคะ

คุณ ออกไปข้างนอกกับผม

สรรพนามบุรุษที่

๓

ใช้แทนผู้ที่กล่าวถึง

ตัวอย่าง

เขา มัน ท่าน พระองค์

เขา จะกลับมาจากเชียงใหม่วันอาทิตย์นี้

คุณพ่อท่านชอบดื่มกาแฟดำ

พิจารณาประโยค

ฉันชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด

สรรพนามบุรุษที่ ๑

วันนี้เธอจะไปขายของไหม

สรรพนามบุรุษที่ ๒

พอใจไม่สบายเขาจึงไม่ได้มาโรงเรียน

สรรพนามบุรุษที่ ๓

หน้าที่ของคำสรรพนาม

๑. ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค
๒. ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค

ส่วนประกอบของประโยค

ประธาน

กริยา

กรรม

ผู้กระทำ

การกระทำ

ผู้ถูกกระทำ

ฉันทเลียงปลากัด

ฉันท

เลียง

ปลากัด

ประธาน

กริยา

กรรม

ผู้กระทำ

การกระทำ

ผู้ถูกกระทำ

หน้าที่ของคำสรรพนาม

ผู้กระทำ

๑. ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

ฉันเลี้ยงปลากัด

ฉัน

ผู้กระทำ

ประธาน

ผมคิดถึงคุณ

ผม

คิดถึง

คุณ

ประธาน

กริยา

กรรม

ผู้กระทำ

การกระทำ

ผู้ถูกกระทำ

หน้าที่ของคำสรรพนาม

ผู้ถูกกระทำ

๒. ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค

ผมคิดถึงคุณ

คุณ

ผู้ถูกกระทำ

กรรม

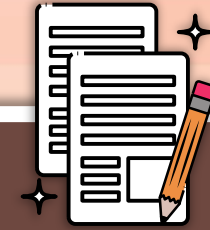

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเขียนคำสรรพนามจากประโยค
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชนิดของคำ จดจำใส่ใจ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำสรรพนาม
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยค แล้วเขียนคำสรรพนามจากประโยคต่อไปนี้

๑. ฉันคิดถึงคุณมาก	.....
๒. ผมเลี้ยงแมวไว้ตัวหนึ่ง มันฉลาดแสนรู้มาก	.....
๓. ทุกวันนี้เธอรู้ไหมว่าเขานิยมใช้ โทรศัพท์มือถือถือกัน	.....
๔. โยมพุ่มนี้เอาตมาจะร่วมงานบุญที่ วัดพระธาตุตอดยสุเทพ	.....
๕. เจ้าแถมมันชอบเฝ้าบ้าน	.....
๖. พวกเขาช่วยเหลือผู้อื่นที่กำลังได้รับ ความเดือดร้อน	.....
๗. ผมขออนุญาตครูไปพักผ่อน ต่างจังหวัดกับครอบครัว	.....
๘. วันหยุดนี้เธอจะมาทำรายงานที่บ้าน ของฉันไหม	.....
๙. ดิฉันจะกลับบ้านแล้ว ท่านต้องการ อะไรอีกหรือไม่	.....
๑๐. ทุกครั้งที่มีโอกาสทำดี ขอให้พวกคุณ จงทำความดีเพื่อตนเองและผู้อื่น	.....

ชื่อ ..... สกุล..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๓

การเขียนคำสรรพนาม จากประโยค

บทบาทครู

๑. ครูให้คำแนะนำนักเรียนเพิ่มเติม
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง การเขียนคำสรรพนามจากประโยค

บทบาทนักเรียน

๑. หากนักเรียนไม่เข้าใจให้สอบถามคุณครูและใช้ถ้อยคำสุภาพ
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง การเขียนคำสรรพนามจากประโยค
๓. ตั้งใจทำงาน ไม่รบกวนสมาธิผู้อื่น และมีมารยาทในการอ่านและเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยค แล้วเขียนคำสรรพนามจากประโยคต่อไปนี้

๑. ฉันคิดถึงคุณมาก	.....ฉัน, คุณ.....
๒. ผมเลี้ยงแมวไว้ตัวหนึ่ง มันฉลาดแสนรู้มาก	.....ผม, มัน.....
๓. ทุกวันนี้เธอรู้ไหมว่าเขานิยมใช้ โทรศัพท์มือถือกัน	.....เธอ, เขา.....
๔. โยมพุ่มนี้เอาตัวมาร่วมงานบุญที่ วัดพระธาตุดอยสุเทพ	.....โยม, อดมา.....
๕. เจ้าแต้มนั้นชอบเฝ้าบ้าน	.....มัน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยค แล้วเขียนคำสรรพนามจากประโยคต่อไปนี้

๖. พวกเขาช่วยเหลือผู้อื่นที่กำลังได้รับความเดือดร้อน	พวกเขา
๗. ผมขออนุญาตครูไปพักผ่อนต่างจังหวัดกับครอบครัว	ผม
๘. วันหยุดนี้เธอจะมาทำรายงานที่บ้านของฉันไหม	เธอ, ฉัน
๙. ดิฉันจะกลับบ้านแล้ว ท่านต้องการอะไรอีกหรือไม่	ดิฉัน, ท่าน
๑๐. ทุกครั้งที่มีโอกาสทำดี ขอให้พวกคุณจงทำความดีเพื่อตนเองและผู้อื่น	พวกคุณ

สรุปความเข้าใจ

คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด ผู้ฟัง
และ ผู้ที่ถูกกล่าวถึง (บุคคลที่ ๓)
แบ่งได้ ๓ ชนิด ได้แก่

สรรพนามบุรุษที่ ๑ ใช้แทนผู้พูด

สรรพนามบุรุษที่ ๒ ใช้แทนผู้ฟัง

สรรพนามบุรุษที่ ๓ ใช้แทนผู้ที่ถูกกล่าวถึง

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

๑. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คำกริยา
๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง คำกริยา
๓. แบบประเมินตนเองท้ายหน่วยฯ ที่ ๙

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง คำกริยา

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

